

"Ett lyft

Porträtt / Åsa Berg Oscarsson

Ålder: 30 år.

Bor: Hälgholmen, utanför Kumla.

Familj: mannen Pär, barnen Irina och Anton.

Arbete: har jobbat som arbetsledare på ett gruppböende för döva, arbetstränar nu på ett fritidshem för döva och hörselskadade barn.

Fritidsintressen: travhästarna, huset, umgås med vänner och familjen.

Övrigt: "Jag blir mörkrädd när jag hör att hörselskadade inte ska få två hörapparater. Jag har ingen riktningshörsel trots två hörapparater, med en skulle jag höra ännu sämre".

komma till Örebro''

Åsa Berg Oscarsson om vad hörselklassen betytt för henne

Hörselgymnasiet i Örebro blev ett lyft för Åsa Berg Oscarsson, 30, efter att hon gått i integrerad klass hemma i Mariestad.

– Jag tyckte att jag hade haft det bra i grundskolan, men då blev det på ett helt nytt sätt. Jag fick träffa likasinnade och fick en helt annan förståelse, säger hon.

Hennes råd till andra är att inte försöka dölja att man är hörselskadad.

– Hörselskadan är ändå en del av ens identitet.

Text: Stefan Andersson Foto: Christer Pöhner

AURIS TRÄFFAR ÅSA BERG OSCARSSON, 30, på gården mellan Kumla och Hallsberg där hon bor med sin man Pär, barnen Irina, 6, och Anton, 3, samt tre travhästar och en kanin. I stallet finns det plats för fyra hästar.

Men än så länge har kaninen en egen box, berättar Åsa.

Men snart får den förmodligen flytta på sig. Gårdens sto T.W. Evelyn ska föla nästa år, hon är betäckt med Gentle Star, den norske stjärntravaren som är pappa till ett par av de bästa travarna i årets svenska treåringskull. Så möjligt blir det en framtida V75-vinnare som knuffar ut kaninen.

Det är nu ungefär ett halvår sedan Åsa och Pär flyttade till Hälgholmen. Gården består av ett litet gult bostadshus och en röd stallbyggnad där det finns plats för de tre travhästarna, som Pär tränar själv i samarbete med en proffstränare inne på Örebrotravet.

Pär är också hörselskadad och kommer från Vittinge i Västmanland. Han och Åsa träffades i Örebro under utbildningstiden.

Arbetade på hörcentralen

Gräsmattan framför huset är, december till ära, prydd med en upplyst julgran vid stigen fram mot dörren till huset där det ännu inte finns slinga installerad, trots att de har alla grejer hemma och trots att Pär i tre år arbetade på hörcentralen som installatör av hörseltek-niska hjälpmedel.

– Skomakarens barn har alltid sämst skor... Men jag tror att tomten kommer och installerar slingan i jul säger han och tittar på Åsa.

Åsa Berg Oscarsson kommer från Mariestad och hennes hörselskada uppstod vid förlösningen, men det dröjde innan den upptäcktes.

Min mamma tyckte inte riktigt att jag hängde med och gick till läkare flera gånger, men de sa bara att det inte var något fel och nog skulle ordna sig.

Åsa "klarade sig" också genom fyraårskontrollen utan att någon reagerade.

Jag känner många hörselskadade som gått igenom fyraårskontrollen utan att hörselskadan upptäckts.

Hennes egna barn har gjort så kallade OAE-test som direkt vid födseln kan visa på hörselskada. Men båda barnen har normal hörsel.

Åsa fick hörapparat när hon var fem, sex år. Hon berättar att det också diskuterades att hon skulle gå i en hörselklass i Lidköping, men så blev det inte.

Jag gick hela grundskolan med samma klass. Det var bra för mig eftersom alla visste om att jag hörde dåligt och stöttade mig, säger hon.

Tennisbollarna försvann

Åtminstone fungerade det bra fram till sjätte klass när hon kunde vara kvar i samma klassrum hela tiden. I högstadiet blev det värre när hon blev tvungen att flytta runt mellan olika klassrum.

– Jag fick själv bära med mig en mikrofon i stället för att ha en fast slinga. Skolan försökte ordna så att jag skulle få komma till samma klassrum så ofta som möjligt men det fungerade inte så bra.

Skolan ordnade också med tennisbollar till stols-benen för att minska skrapljudet från stolarna.

– Men tennisbollarna var borta efter en vecka. Det hade varit bättre om de installerat akustikplattor.

När Åsa skulle börja åttan fick hennes pappa, som var militär, en FN-tjänst i Libanon. Familjen flyttade med och bodde under ett år i Israel.

Under det året skötte Åsa sina studier själv med hjälp av sin mamma. Hennes två yngre systrar gick i en skola för yngre barn där Åsa också var med ibland och hjälpte till, men det fanns ingen skola för barn i hennes ålder där de bodde.

Jag fick läsa så gott det gick, men det gick inte så bra. En del ämnen som till exempel kemi är ju svåra att läsa in själv.

Hon tyckte också att det var lite jobbigt när hon skulle prata med andra.

– Jag använder mig mycket av avläsning för att höra, och svenska har jag hört sedan barnsben, men det är svårare på engelska.

Den första tiden i Israel tyckte hon var ganska jobbig, men det andra halvåret de bodde där flyttade fler familjer dit som hade barn i Åsas ålder och då fick

Åsa med King Oscar.

forts.

T.W. Evelyn stegrar sig när hon hör en annan häst gnägga och Åsa Berg Oscarsson får fullt sjå att hålla henne still. Hennes man Pär

”Det var väldigt tufft. Jag blev i princip inkastad och stod helt själv med alla beslut.”

hon jämnåriga kompisar.

När familjen flyttade tillbaka till Sverige skulle Åsa börja i nian.

Eftersom hon varit borta ett år hade hon dels kommit ifrån sina klasskamrater lite, dels missat en del i undervisningen.

– Jag hade också 45 minuters bussresa till skolan enkel resa och jag hade huvudvärk varje dag när jag kom hem.

Bestämde sig för hörselgymnasiet

Under året i Israel hade Åsa fått höra talas om att det fanns ett gymnasium för hörselskadade i Örebro och hon hade ställt in sig på att det var där hon skulle gå och inte hemma i Mariestad.

– I nian fick jag åka till Örebro på studiebesök, men jag hade bestämt mig redan innan att jag ville gå där, och efter studiebesöket var jag ännu säkrare på att det var där jag ville gå.

Åsa började på barnskötarlinjen på Virginska skolan, som ingår i RGH, riksgymnasierna för hörselskadade.

– Det var det bästa jag kunde ha gjort. Det var en liten klass, jag fick träffa likasinnade och kände att hela jag lyftes i min egen identitet, berättar hon.

Åsa trivdes bra på barnskötarlinjen, men när hon var på väg att gå ut, vårterminen 1992, hade hon sökt flera jobb och inte fått något.

– Jag tänkte ”hjälp, jag får inget jobb”. Några dagar innan ansökningsstiden gick ut bestämde jag mig för

att söka till högskolan och kom in på social- och omsorgslinjen.

Under studietiden började hon arbeta på ett gruppboende för döva och hörselskadade. Där fick hon också jobb när hon pluggat färdigt. När Åsa kom tillbaka från föräldraledighet 2001 erbjöds hon ett annat jobb. Som arbetsledare skulle hon bygga upp ett nytt gruppboende för unga vuxna döva och hörselskadade med tillägshandikapp.

– Det var väldigt tufft. Jag blev i princip inkastad och stod helt själv med alla beslut och skulle anställa personal, se till att byggnaden blev klar, göra scheman och hålla kontakt med föräldrar med mera. Det blev helt enkelt för mycket.

Åsa blev tröttare och tröttare. Det blev mycket jobb hemma och det sociala umgänget tog stryk.

Förra sommaren blev Åsa sjuk i flera omgångar och tog tre penicillinkurer.

– Jag blev liggande och trodde jag hade lunginflammation, men jag var till vårdcentralen och alla prover var bra. Jag trodde inte det var sant, jag kände mig ju nästan döende.

Det slutade med att Åsa blev sjukskriven.

Vi sitter i köket på gården där Åsa och Pär flyttade in i maj i år. Det ser ut som det ”ska” göra i ett kök på landet, lite lagom rörigt och en blandning av gammalt och nytt med både vedspis och mikrovågsugn. På väggarna hänger en julbonad, barnens teckningar, dessutom fototavlor när deras hästar vunnit lopp. Pär och

tittar på tillsammans med T.W. Evelyns son, King Oscar.

Åsa var tidigare delägare i hästen T.W. Egoiste som vann flera lopp och är halvbror till deras fölsto T.W. Evelyn.

Pär arbetar i dag skift på Ericsson med montering av delar till basstationer till mobiltelefoner. Skiftjobbet passar honom bra, särskilt nu sedan de flyttat ut till gården och han är mycket ute i naturen.

– När vi bodde i lägenhet var jag trött för jämnan, men det är jag inte längre.

Arbetsrörelser

Åsa är fortfarande sjukskriven, men har nu börjat arbetsrörelsa tre dagar i veckan på ett fritidshem för funktionshindrade barn och ungdomar, 7-21 år.

– Än så länge tar jag en dag i sänder, men jag känner inte alls den trötthet som jag gjorde tidigare, även om jag får svackor lite då och då, säger Åsa.

Om hon skulle ge något råd till andra hörselskadade så är det att vara öppen med sin hörselskada och inte försöka dölja den. Hon tycker inte att det är någon mening att försöka vänta med att tala om att man hör dåligt för att bli bemött som ”den man är”.

– Hörselskadan är ju ändå en del av min identitet, av vem jag är. ☺

Hörselskadades Riksförbund

HRFs förmåner för medlemmar

Detta är några av de rabatter och förmåner du har som HRF-medlem.

- HRF har ett ramavtal med Dialect AB gällande **GSM-mobiltelefoner** med tillbehör, telefoner, headsets, faxar och växlar. Dialect är en detaljhandelskedja inom telefoniområdet med för närvarande 107 butiker runt om i Sverige. Medlemmar i HRF får storkundspris genom att visa upp HRFs medlemskort. Information om priser och närmaste butik kan fås via telefon 020-42 02 02 eller www.dialect.se

- HRF har ett rabattavtal med Silja Line på **resor till Åland, Finland och Estland** som medlemmar kan utnyttja, både privat och för konferensresor. På privatresor erhåller HRF-medlemmar ett så kallat stamgästpris. På konferensresor är rabatten 10 procent (ej i svit). Mer information kan fås på HRFs hemsida www.hrf.se eller Silja Line 08-22 21 40.

- HRF-medlemmar som skaffar ett Statoil kort får rabatt på varje liter **bensin**. Dessutom går ytterligare två öre per liter till HRFs forskningsfond. Kontakta Statoils kundcenter 08-429 63 00. Under det första året är rabatten 18 öre per liter, därefter blir rabatten individuell och kan variera mellan 6-25 öre beroende på antal tankade liter. Till exempel får den som tankar minst 1200 liter 14 öre, och tankar man 500-1199 liter blir rabatten 9 öre.

- HRF har avtal med Scandic Hotell. Rabatt utgår med mellan 8 och 12 procent beroende på **hotell**. För att kunna utnyttja rabatten måste kundnummer D 35 911 8544 uppges eller anges att bokningen gäller HRF och gäller såväl medlemmars privata arrangemang som HRF-arrangemang. Vill du veta mer? Titta på www.hrf.se eller ring till HRFs förbundskansli 08-457 55 00.

- Många av HRFs **lokalföreningar** har egna rabattavtal. Kontrollera med din förening!